

Kesä tuli.

Kaupunkilainen, oletikaan sanoma-lehtineekereri, ei sellaista tapahtumaa huomaa aivan vähästä, mutta allekirjoittanutta rupesi epäilyttämään, että jotain oli suuressa luonnossa tekeillä, kun jalo veljemme Viksi eräänä päivänä viksi tiehensä hyräillen neliäänisesti säveltä "Taas lähtevät valkeat laivat". Se mikä lähti kuului kuitenkin olleen vain uuden aikataulun mukainen pikkajuna, mutta hyvä niinkin. Kun lisäksi seuraavaksi päiväksi toimittamastamme Kaiusta huomasin, että olimme siirtyneet kesäkuun nimiiseen ajanjaksoon aloin vankasti epäillä, että olen jäänyt ajastani jälkeen. Eräänä aamuna suuntasin siis kulkuni vanhaan tulttuun Ainolaan ja totesin ihmeekseni, että en'eelliset huomioni olivat oikeita: kesä oli tullut.

Ja nyt minun sitten taas täytyy kehua vanhaa kaunista Oulua. Mutta enhän olekaan sitä tehnyt pitkään aikaan.

Jo menomat kallani kiinnitin huomioni siihen, että tasavälta vihdoin on suvainnut antaa maalla Oulun tyttölyseon tyylikkään pikkupuolen valkaimiseksi, sen Engelin piirtämän Kirkkokadun puoleisen kaudin rakennuksen, joka jo talvisodan aikana pahan kerran pommituksessa rikkoutui, mutta on sitten restauroituna odottanut — ilmeisesti maaliainoiden säännöstelystä vapautumista ja lisämäärärahaa. Tämä kaunis rakennus on 1822-palon jälkeiseltä lähimmältä rakennusajalta. 1825 tilasi silloinen pormestari Appelgren sen piirustukset itseltään Engelliltä. No niin, hyvä on kun maalataan, kaupunkimaisemasta niillä patkoin poistuu paha rike.

Ja sitten yli tumman virran, jota vihreät pensaat ja puut joka puolella reunustavat. Vinta on vuolas ja pikku-puro siinä Ainolan ja Maaherransaa-ren välissä on sekin paisunut "laanojan kokoiseksi" ja syöksemällä syöksee vetensä tähän "tuonelan virtaan". Kun käy yli valkean sillan on kuin siirtyisi yhtäkkiä siihen kesään, jota

minäkin olen aavistellut ja käyn auttamattoman hempeämieliseksi ja lyyrikkiseksi ja muutenkin epäsosialiseksi. Ainola on viehättävä! Pysähdyn ja katselen taakseni jäänyttä taulua, joka tuomiokirkkoineen, tyylikkaine Engel-taloineen ja vihreine puistoineen ja pihapuutarhoineen muodostaa erään kauneimmista Oulun tauluja. Keski-ikäinen taiteilija seisoo lähellä sillankorvaa vihreiden puiden katveessa ja maalaa työhönsä syventyneenä ja ohikulkijoihin huomiota kiinnittämättä. Hän maalaa juuri "tuomiokirkkotaulua". Tuoksu kesälle, mikä jälleen on yllätys, vaikka tuomet kirjoituspöydälläni ovatkin jo puhjenneet kukkaan. Pääskysset syöksähtelevät läheltä ohitseni ja niiden piiperrys on kuin musiikkia kiristyneille hermoille. On kuin Suuri Viirittäjä, olisi ottanut minut käsiteltäväkseen ja nyt varovaisesti kiristellen ja löysäillen, tunnustellen ja näppäillen koettaisi palauttaa minut ajan tasalle.

Kun tämän jälkeen vielä käyn "opperassa" — katsomassa pesueineni päivän puheenaiheena olleen satunäytelmän "Pienet sydämet" olenkin kunnossa tai minulla pitäisi olla kaikki edellytykset olla kunnossa. Kunnottomuus ei ainakaan ole ulkonaisten tekijän vika tämän jälkeen.

Opettaja Sarkkaman satunäytelmässä tuli todella päivän sensatio, sitä yllättävämpi, kun tämä tällainen kansan liikehtiminen on tapahtunut Oulussa. "Teatterissa" on nyt nähty varmaan satoja sellaisia ihmisiä, joita siellä ei muuten näe. Ihmeellisiä ovat lapset! — näyttämöllä niinkuin katsomossakin. Edellisiä kun seuraa ja jälkimmäisiä "seurattaa", opastaa, niin itsekkin nuortuu muutamia kymmeniä vuosia. Se oli "vanhan koululaisen" päästötutkiminto a.D. 1949.

Panu.